

Chrípka - klinické prejavy.

Chrípka je vysoko nákazlivé vírusové ochorenie s postihnutím dýchacích ciest a výraznými celkovými príznakmi. Takmer každoročne v zimných mesiacoch spôsobuje epidémie rôzneho rozsahu. Okrem veľkého počtu ochorení a ich možných komplikácií spôsobuje aj významné ekonomické straty. V prípade, že dôjde k ochoreniu, má včasné určenie diagnózy chrípky význam najmä pre určenie optimálneho liečebného postupu v snahe predísť závažnému priebehu, ktorý býva hlavne u osôb z rizikových skupín pacientov. Často sa stretávame s tým, že chrípkou bývajú nesprávne označované aj bežné infekcie, vyvolané rôznymi respiračnými vírusmi, ktoré sú sprevádzané príznakmi postihnutia horných dýchacích ciest, ale zväčša bez výraznejších celkových príznakov. Pre chrípku je naopak charakteristický rýchly nástup horúčky, výrazné celkové príznaky a katar dýchacích ciest. Inkubačná doba je krátka, trvá od niekoľkých hodín do 2 dní. Klinické prejavy chrípky začínajú náhle, často pacient vie uviesť presne aj hodinu, odkedy sa cíti chorý.

Na začiatku ochorenia pozorujeme rýchly výstup horúčky, až vyše 39 st.C, sprevádzaný zimnicou, bolesťami svalov, končatín alebo chrbta, u detí často bolesťami v lýtkach, ako aj bolesťou hlavy, lokalizovanou prevažne za očami. Prítomné sú i ďalšie celkové príznaky ako únava, nevoľnosť a nechutenstvo. Výnimočné nie sú gastrointestinálne ťažkosti, nauzea alebo meningeálny syndróm. Bolesť svalstva a hlavy väčšinou v klinickom obraze dominujú a ich intenzita je úmerná výške horúčky. Častá je konjunktivitída /zápal spojiviek /, spojená so slzením a pálením očí a silnými bolesťami očných svalov. Artralgie / bolesti kĺbov / sú takisto pomerne časté, ale príznaky skutočnej artritídy / zápalu kĺbov / nie sú prítomné. Celkové ťažkosti trvajú priemerne 3 dni, rovnako ako horúčka, ktorá dosahuje vrchol väčšinou v priebehu 12-tich hodín od začiatku. Trvanie horúčky kolíše v rozmedzí od 1 do 5 dní, len výnimočne trvá dlhšie. Pacient je na vzhľad toxický, má červenú tvár, jeho koža je teplá a vlhká, oči slzia, spojivky bývajú prekrvené. Z nosa často vyteká číry sekrét, sliznice nosa a hrdla sú hyperemické. Zvyčajne bývajú mierne zväčšené lymfatické uzliny na krku. Ťažkosti zo strany respiračného traktu, hlavne suchý a dráždivý kašeľ, pálenie v krku, problémy s prehĺtaním a výtok z nosa sú časté už na začiatku ochorenia. Pre chrípku je však typické práve to, že celkové príznaky výrazne nad nimi dominujú, na rozdiel od iných infekcií horných dýchacích ciest. Zachrípnutie a bolesti hrdla sa stávajú výraznejšími po ústupe celkových ťažkostí a pretrvávajú 3-4 dni po poklese teplôt. Kašeľ je spomedzi týchto ťažkostí najčastejší a najneprijemnejší. Býva spojený s bolesťami a pálením za hrudnou kosťou. Rekonvalescencia do úplného uzdravenia trvá 1 až 2 týždne, pričom okrem kašľa najdlhšie pretrvávajú slabosť a malátnosť.

Aj keď sú dostupné viaceré priame či nepriame metódy dôkazu infekcie vírusom chrípky, väčšina prípadov, predovšetkým počas sezóny, je diagnostikovaná len na základe klinického obrazu a známej epidemiologickej situácie.

MUDr. Tanušková Alena,
otorinolaryngológ

